

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **SLOT Group, a. s.**, se sídlem Jáchymovská 142, Karlovy Vary, zastoupená Mgr. Alešem Smetankou, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Plzni ze dne 19. 10. 2012, čj. 6681/12-1400-403207, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2018, čj. 30 Af 58/2012-138,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně požádala Finanční úřad v Karlových Varech (dále „správce daně“) o snížení záloh na odvod z loterií a jiných podobných her ve smyslu zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném do 31. 12. 2015 (dále „zákon o loteriích“) za I. čtvrtletí roku 2012. V návrhu požadovala, aby jí byla záloha snížena o tzv. pevnou část odvodu, protože ji považovala za protiústavní. Správce daně její žádosti rozhodnutím ze dne 22. 6. 2012, čj. 206389/12/128960403016, nevyhověl, proti čemuž žalobkyně podala odvolání k Finančnímu ředitelství v Plzni (dále „finanční ředitelství“).

Finanční ředitelství její odvolání v záhlaví označeným rozhodnutím zamítlo a potvrdilo prvostupňové rozhodnutí.

[2] Žalobkyně se u Krajského soudu v Plzni (dále „krajský soud“) domáhala zrušení rozhodnutí finančního ředitelství, jehož právním nástupcem se 1. 1. 2013 stal žalovaný. Protože kromě nezákonnosti rozhodnutí finančního ředitelství i správce daně namítala i protiústavnost § 41b odst. 2 a 4 a § 41c písm. g) zákona o loteriích, s čímž se krajský soud ztotožnil, podal předseda senátu krajského soudu usnesením ze dne 3. 7. 2015, čj. 30 Af 58/2012-82, návrh k Ústavnímu soudu na zrušení uvedených ustanovení zákona pro rozpor s čl. 1 a čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Nálezem ze dne 30. 1. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/15, Ústavní soud protiústavnost § 41b odst. 2 a 4 a § 41c písm. g) zákona o loteriích neshledal a návrh na jejich zrušení zamítl. Vázán právním názorem Ústavního soudu následně i krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu s odkazem na odůvodnění Ústavního soudu zamítl.

[3] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) proti tomuto rozhodnutí nyní brojí kasační stížností. Uvádí, že si je vědoma vázanosti soudů nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/15, přesto s jeho závěry nesouhlasí a nadále se domnívá, že napadená ustanovení zákona o loteriích jsou protiústavní. Kasační stížnost tedy podává z důvodu procesní nutnosti, aby se mohla domáhat ochrany svých práv prostřednictvím stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva, neboť musí formálně vyčerpat všechny vnitrostátní prostředky nápravy. Rozsudek krajského soudu je nezákonný a protiústavní z důvodu nesprávného posouzení právní otázky namítaného porušení ústavně a mezinárodně zakotveného principu rovnosti a zákazu diskriminace. Krajský soud totiž potvrdil rozhodnutí finančního ředitelství, které akceptovalo postup správce daně, čímž byla stěžovatelka zatížena pevnou složkou odvodu podle loterijního zákona, jež vychází z diskriminační, a tedy protiústavní úpravy zákona o loteriích, která zároveň porušuje Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod.

[4] Stěžovatelka považuje za protiústavní, že pevnou složkou daňového odvodu jsou na základě § 41b odst. 2 a 4 a § 41c písm. g) zákona o loteriích zatíženy pouze některé typy loterií a jiných podobných her (konkrétně „technické sázkové hry“), což porušuje princip rovnosti ve smyslu čl. 1 Listiny a právo na podnikání podle čl. 26 téhož předpisu. V důsledku této právní úpravy byla stěžovatelka ze strany správce daně zatížena daňovým odvodem rovnajícím se součtu pevné a poměrné složky (ve smyslu § 41b odst. 2 zákona o loteriích), přestože existovaly legitimní důvody pro snížení jejího odvodu o částku odpovídající pevné složce z důvodu protiústavnosti právní úpravy zavádějící povinnost ji hradit. Ústavní soud při rozhodování nezohlednil svou dřívější judikaturu týkající se otázky diskriminačního ukládání daní a poplatků státem, a také skutečnost, že ústavně konformní může být pouze taková právní úprava zakládající nerovnost subjektů, která sleduje určitý legitimní cíl, a pokud je taková nerovnost v racionálním vztahu k účelu daného zákona. Tyto podmínky však v tomto případě nebyly naplněny. Stěžovatelka dodává, že „[d]otčená zákonná ustanovení nelze vyložit ústavně konformně a že podstata protiústavnosti (tj. diskriminace v podobě svévole při odlišování práv a subjektů) tkví v zákonné úpravě, nikoliv v nesprávné aplikaci této zákonné úpravy ze strany příslušných správních (daňových) orgánů.“ Tato ustanovení tak zároveň činí bez objektivního a rozumného důvodu rozdíly mezi několika skupinami provozovatelů loterií v České republice, což představuje projev libovůle zákonodárce. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze

pokračování

dne 22. 5. 2008, čj. 9 Afs 195/2007-120, je přitom třeba trvat na požadavku vyloučení takové libovůle v postupu zákonodárce při odlišování skupin subjektů a jejich práv. Stěžovatelka tedy navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

[5] Žalovaný ke kasační stížnosti podotkl, že stěžovatelčina argumentace v kasační stížnosti stejně jako v původní žalobě je založena pouze na tvrzené protiústavnosti pevné části dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení ve smyslu § 41b odst. 2 a 4 a § 41c písm. g) zákona o loteriích. Jestliže však Ústavní soud takovou protiústavnost neshledal, nemohlo v důsledku postupu správce daně v předmětné věci dojít ke zkrácení stěžovatelčiných práv. Ani skrze platební výměr by totiž nemohlo dojít ke stanovení zálohy na odvod ve výši, kterou stěžovatelka požadovala; postup správce daně tedy nemohl vést k jinému výsledku, než stanovit stěžovatelce výši zálohy na odvod za I. čtvrtletí roku 2012 jako součet pevné a poměrné části podle zákona o loteriích. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti podané kasační stížnosti. Zjistil, že kasační stížnost byla podána řádně a včas v zákonné lhůtě podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“). Podána byla oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení před krajským soudem.

[7] Následně se zdejší soud zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti, neboť pouze přípustná kasační stížnost může být meritorně projednána. Daná věc je z tohoto hlediska specifická tím, že ačkoliv stěžovatelka směřuje kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, který označuje za nezákonný a protiústavní, staví svou argumentaci především na polemice s právním názorem Ústavního soudu, který krajský soud do napadeného rozhodnutí převzal, a na zopakování žalobních námitek tvrzené protiústavnosti výše uvedených zákonných ustanovení. Stěžovatelka *de facto* nenapadá právní závěry přijaté krajským soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], nýbrž právní závěry Ústavního soudu uvedené ve shora označeném zamítavém nálezu, které krajský soud ve svém rozhodnutí citoval (čímž je nicméně do napadeného rozhodnutí promítl). Zároveň však nelze popřít, že stěžovatelka jako jeden z kasačních důvodů např. výslovně uvedla, že „*správní soud potvrdil správní žalobou napadené Rozhodnutí FŘ, kterým odvolací orgán akceptoval postup správce daně, jímž byl stěžovatel zatížen pevnou složkou loterijního odvodu vycházející z diskriminační, tudíž protiústavní a Úmluvu porušující, právní úpravy obsažené v Zákoně o loteriích*“; stejně tak nelze popřít, že je součástí kasační stížnosti petit požadující zrušení rozsudku krajského soudu. Ačkoliv se v kasační stížnosti stěžovatelka omezila téměř výhradně na obsáhlou argumentaci již dříve vyslovenou v řízení před krajským soudem, proč uvedenou právní úpravu shledává býti protiústavní, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že splnila podmínku pro projednání kasační stížnosti, neboť je v případě pochybností o věcné projednatelnosti návrhu nutno chránit právo na přístup k soudu upravené čl. 36 odst. 1 Listiny. Stěžovatelka v citované námitce totiž uplatnila důvod kasační stížnosti podřaditelný pod § 103 odst. 1 s. ř. s. písm. a), tedy nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky, protože je její kasační stížnost přípustná ve smyslu § 102 s. ř. s. ve spojení s § 103 odst. 1 a § 104 odst. 4 *a contrario* téhož předpisu.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se zabýval jedinou projednatelnou námitkou uplatněnou stěžovatelkou, kterou je aplikace protiústavní právní úpravy krajským soudem na projednávanou věc, čímž tento soud založil nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[10] Krajský soud podal v dané věci k Ústavnímu soudu na základě § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (dále „zákon o Ústavním soudu“), ve spojení s čl. 95 odst. 2 Ústavy návrh na zrušení § 41b odst. 2 a 4 a § 41c písm. g) zákona o loteriích. Ústavní soud návrh zamítl shora označeným plenárním nálezelem, který byl publikován ve Sbírce zákonů dne 12. 4. 2018 pod č. 62/2018 Sb. Nález zamítající návrh krajského soudu byl tedy vykonatelný tímto dnem [§ 58 odst. 1 ve spojení s § 57 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu a čl. 89 odst. 1 Ústavy]. Ústava dále v čl. 89 odst. 2 stanoví, že „[v]ykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány i osoby.“ V době vydání napadeného rozhodnutí krajského soudu byl tedy krajský soud nepochybně právním názorem soudu Ústavního vázán a nemohl věc namítané protiústavnosti relevantní právní úpravy posoudit jinak, a to tím spíše, že Ústavní soud tyto závěry zaujal v dané konkrétní věci. Jelikož Ústavní soud předmětná ustanovení zákona o loteriích nezrušil a neshledal je býti rozpornými s ústavním pořádkem, zůstala nadále platnou součástí právního řádu. Z toho důvodu nelze krajskému soudu vyčítat, pokud postupoval podle § 75 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 a odst. 7 téhož předpisu. Aplikoval-li tedy krajský soud na projednávanou věc právní úpravu obsaženou v § 41b odst. 2 a 4 a § 41c písm. g) zákona o loteriích, která založila stěžovatelce povinnost odvést zálohu na dani ve výši poměrné i pevné částky, nebylo jeho rozhodnutí zatíženo nezákonností spočívající v nesprávném posouzení právní věci, neboť byl naopak povinen aplikovat platnou právní úpravu ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí finančního ředitelství, která nebyla zrušena pro tvrzenou protiústavnost ani v řízení před Ústavním soudem. Stejně tak ob stojí i názor krajského soudu, že rozhodnutí správce daně, resp. finančního ředitelství, stěžovatelku nijak nezkrátila na právech, neboť tyto správní orgány nemohly na základě § 41b odst. 2 a 4 a § 41c písm. g) zákona o loteriích postupovat jinak, než jí vyměřit zálohu na dani ve stanovené výši spočívající jak v poměrné, tak v pevné složce.

[11] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. dubna 2019

pokračování

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu